

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11066

BERTSHIK

Leib Kvitko

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

בערטיק

צענטראל פארלאג

מאסקווע

1927

ל. קוויטקא

בערטיק

צענטראל אג

Главлит № 8.6533
Тираж 2.000 экз.

3661

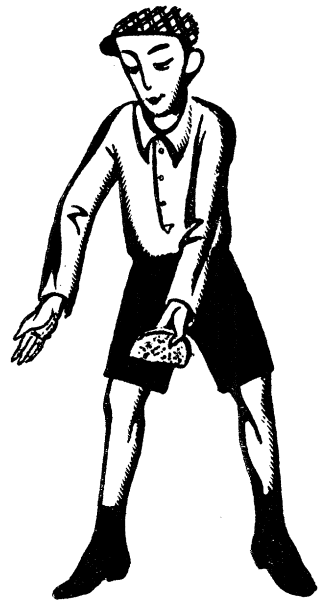
ב - נ - ר - ט - ש - ז - נ

געשענקט דער האלעסקאווער
שול

ס'איז אן עמעסע געשיכטע,
און דערצייילן איז קעדאי, —
ווער סע וויל נאָר, — פלייב זי הערן,
ווער סע וויל ניט — גיי פאַרביי.

ס'האָט מיט מיר אליין געטראָפן,
מיט מיין בערטשיק, יאָ, מיט אים.
זאָל אזוינס שוין מער ניט טרעפן
ניט מיט אייך און ניט מיט מיר!

ווען איך האָב אים נאָר דערזעען,
 כ'האָב געגעבן זיך דאָס וואָרט: —
 דער מוז מיינער זיין אף אייביק, —
 דער וועט אויסוואַקסן אַ כאָרט!

און געשענקט אים — אָט אַ נאָמען:
 בערטשיק, בערטשיק, — שענסטער הונט.
 כאָטש אַ דאַרער: הויט און פיינער, —
 נאָר ווי קלוג און ווי געזונט!

כ'לויף אַהיים, — אוי, מאַמע עסן!
 מיש צונויף דאָס גאַנץ געקעכץ!
 כ'האָב קיין צייט ניט אַך, זאָלסט וויסן,
 וואָס כ'האָב היינט געפאַקט אַ רעכטס!

כ'האָב פאַרנאָרט צו מיר אַ הינטל
 מיט די ריפּטלעך ברויט מיט שמאַלץ, —
 האָסט אַזאַ מינס ניט געזעען:
 דאָס עסט צוקער! דאָס לעקט זאַלץ!

ס'האָט אַזוינע ווייסע פּיסלעך,
 דינע-דין, מיט זיידן-האַר. —
 ס'מאַכט זיך פאַר אַ גאַנצן גרויסן, —
 כאָטש אינגאַנצן אלט אַ יאָר!

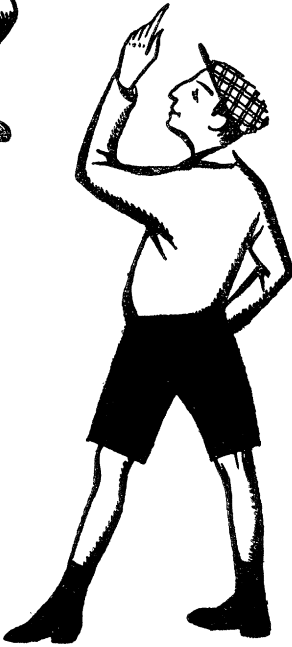

הערשל זאָגט: ס'אָ שפּירער-שפּיצל,
 כאַנקע זאָגט: ס'אָ פּראָסטער דאָג, —
 אייסעך-ווייסעך, — רייץ איך אָן אים —
 זאָלסטו זען, ער טוט אַ יאָג!

היינט זיין עקל מיט די פּרענזן!
 ווען ער פּאָכט מיט דעם אַזוי,
 גייט אַ ווינט, אַ ווינט אַ קילער,
 אזש אַף דר'ערד צעקערט די שטרוי.

אויגן — פינקטלעך, ווי זיין מאַמעס,
 נאָר דאָס פּיסקל — גלאַנציק גריין
 און די ציין — ווייזט אויס געפּוצטע
 און דאָס צינגל רויט און דיין.

ער האָט פּיינט, אַז מע צערייצט אים,
 אז מע פּירט זיך מיט אים האַרט, —
 וויפל כ'האָב זיך אָנגעמאטערט,
 ביסקל איך האָב אים פּאַרנאַרט!

כ'האָב אים שוין געלערנט זאָכן:
 — ליינ אַ בריוו! — טוט ער אַ ניס!
 ווען איך זאָג אים: — שטעל זיך בערטשיק! —
 שטעלט ער באַלד זיך אַף צוויי פּיס!

21.
 47.

גיב מיר מאמע פלייש אַ שטיק,
 נאָך אַ שטיקל, ס'מאכט ניט אויס! —
 גיב אַ פלעצל, גיב אים הערינג: —
 ר'האַט אַ מויל אַזוי אַ גרויס!

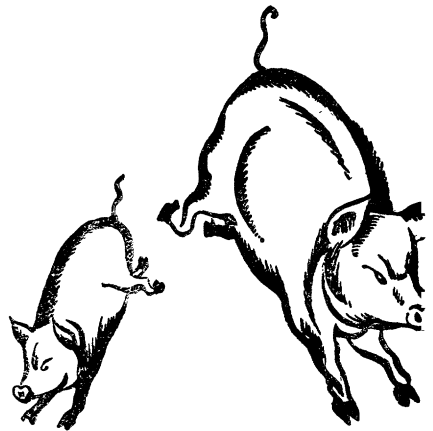

און ער איז באַ אונז געפליבן —
 פריילינג, זומער: ביינער, פראָק. —
 פערטשיק ווערט אַלץ גרעסער, פולער,
 ווי די זון מיט יעדער טאָג.

איז די נעכט אַליין אין דרויסן
 היט דעם הויף אף אַלע פיר;
 יאָגט די קעץ און יאָגט כאַזירים,
 פילדערט, שרייט, צערייסט זיך שיר.

נאָר סע בלאָזן זיך די שכיינים:
 „— נו, אַ הונט! אַזאַ מין נאַכט!“
 נאָר איך ווייס, ווען ניט מיין פערטשיק,
 וואַלט מען אַלעס אומגעפראַכט!

נאָר איך ווייס, ווען ניט מיין פערטשיק,
 וואַלטן לאַנג שוין ניט געווען,
 סאי די גענו און סאי די הינער,
 סאי אַ שטיינדל אַף אַ שטיין!

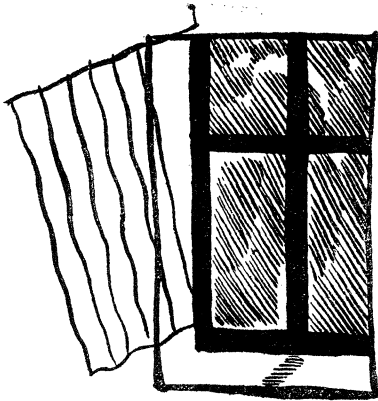
ווייל ס'איז דאָ גענוג נאָך סאָנים. —
 און פּיאָנערן זיין נאָך קליין.
 נ-נו, מיין בערטשיק קען די סאָנים,
 און וויסט, ווער פּאַלש איז און געמיין!..

אַט, אַשטייגער, ווען אַ כאַפּטע, —
 די, וואָס גאַנווענען די פּערד,
 איז אַריין צו אונז אין קאַמער, —
 אויסגעוואַקסן, ווי פון דריערד,

און צעשלעפט דאָס היי, די סיטשקע,
 און פּאַלאָווע זאָק נאָך זאָק,
 נאָך גוט, וואס ניט דערזען די קלייען —
 און ניט געפּאַקט די נייע האַק.

און אין שטוב — מע הערט ניט, גאַרניט,
 מ'איז פאַרשלאָפּן שווער און האַרט, —
 כאַטש מיין בערטשיק רייסט זיך, פייערט, —
 גראָד איז ער אין שטוב פאַרשפּאַרט, —

ביז ער, — טראַך! — צעברעכט אַ טעפל, —
 כאַפּט זיך באַלד די מאַמע אויף,
 שמיצט אים גלייך ארויס אינדרויסן,
 ווערט אינדרויסן אַ געלויף,

א געלויף און א גערודער,
 סיטשקע שיט זיך, ס'ברעכט א ברעט,
 שרייט די מאמע: „אוי גאנאוים!
 פליט דער טאטע באַלד טון בעט,

און מיר, קינדער, נאכן טאטן,
 פארן טאטן פערטשיק לויפט,
 און מיר שרייען: „גוואַלד גאנאוים!
 ראָ—טע—וועע—ע—עט!“

ערשט דערנאָכדעם האבן אלע
 גלייך געזען ווער פערטשיק איז,
 און געקעכלט אים — שוין איינמאָל!
 ווער מיט פלייש און ווער מיט זיס.

און ער ווערט מיין בעסטער כאַווער
 און דער בעסטער פריינט אין שטוב;
 העלפט מיר זינגען, העלפט מאַרשירן,
 וואַרט מיך שאַען לאַנג באַם קלוב.

גייט דער זומער, פריילעך גייט ער,
 נאכן זומער גייט דער האַרבסט.
 פעלד איז הויל, נאר שטעקנס שטייען, —
 קאנסט זיך שניצן, וואס דו דארפסט.

גראב קאנאלן, מאך קוריניעס,
 כאפ אַ יאַשטשערקע באַם עק.
 בערטשיק וויסט: כ'האב ליב איזשאַקעס,
 לויפט ער אום און שמעקט, און שמעקט.

ציט דער האַרבסט אריין אין ווינטער,
 וואס איז ווינטער? — שניי און גליטש.
 קלאר און מונטער, — אַלע קינדער,
 ווי דאס קינדער-בילד איליטשים.

נאַר, וואס מיר האט זיך געטראפן,
 האט זיך קיינעם ניט, איך שווער. —
 אז דעם אייגנעם בערטשיק זיינעם
 זאל פארניכטן! — און נאך ווער? —

איך אליין! נאר ווארט, פאמעלעך. —
 אינדרויסן שטייט ער, אונזער הויף.
 וואו זאל ווינטערן מיינ בערטשיק?
 איך? — איך זאג: אַפן אויוון אַרויף!

שפרינגט ער אַפן אויוון, בערטשיק,
 אַרט עס אים? — ס'איז היימלעך, ניי;
 באַקט מען קנישעס, קוקט ער צו זיך;
 וויד ער פלעצל? — באַלד דערביי!

נאר דער טאטע שרייט: — „אינדרויסן,
 א הונט דארף היטן, זיין אין הויף!“
 און די מאמע לאַכט: „אָוואַדע,
 מ'האט אָפּגעדרייט פון פלויט אַ שרויף!“

הערט מיין הינטל, ווי מע זידלט,
 שטרעקט דעם קאפּ אויס, זאגט קיין ווארט, —
 מיטאַמאל — אַ שפרונג פון אויוון
 און אינדרויסן, לעקט זיך דארט.

נעמט דערווייך דער ווינטער שפּילן
 אפן רעכטן גראָבן באַס.
 שטעלט דעם טייך אָפּ, שנייט ביז דעכער,
 כאַפּט באַ נעזער, פּרירט דאס פּאַס.

איינמאל — כ'שנייד א וועג צום ברונעם,
 כ'שרייב מיט שטאַק אַף שניי א בריוו,
 און בערטשיק שטופּט דעם קאפּ אין שנייען
 שפּרינגט און פּאַרקעט זיך טיף-טיף.

גיט אדורך מיט גאז א קעסטל
 אונזער גלעזער אַרקע-זוס,
 גאנוועט שטיל זיך אונטער בערטשיק
 כאַפּט אים אָן באַם לינקן פּוס.

האט ער באַלד געמאכט א ליארעם: —
 „אי — אי! אי — אי, — א מעשוגענער הונט!“
 סע ווערט א גוואלד... און איך, איך טאינע:
 ניין, אַ ניין, דער הונט איז געזונט!

און כ׳טרייב אים: בערטשיק, ס׳א סאקאַנע!
 אוועק, אנטלויף, נו, הונט דו, — העט!
 נאר כ׳זע זיין בליק און ווער דערשראקן:
 כ׳זע — ער הערט ניט, וואס איך רײד.

סע ווארפט מיט אים, ער שטרעקט די
 צונג אויס

און רוקט זיך ווידער געבן א ביס. —
 האט פעטער זום מיט זיין שטיוואלע
 אין אים מיט קראפט געטאן א ריס!

האט ער א פלי געטאן, מיין בערטשיק,
 שרעקלעך זיך צעוויינט, צעפילט,
 און נאכן אייגנעם עק פארדרייט זיך
 ווי א וויכער גיך, געשווינט.

„אך, א שאַד אזא מין הינטל“ —
 זאגט דער שניידער שוקי-שער —
 „שווער דעם הונט דער ערשטער ווינטער׳
 האט ניט אויסגעהאלטן, דער“.

האבן אינגלעך אויסגעשריגן:
„בערטשיק“ מעשוגע! מעשוגע! — יא!

„מע דארף אים טויטן! — שרייט

דער גלעזער —

„כעוורע, שטעקנס! היידא! — האָ!“

און מיר לאזן זיך נאך בערטשיק, —
איך, — איך אויך, מיט א אוראטש. —
כ'שריי, איך וויין און לויף פאר אלע,
און ווי צעדולט, און ווי צעפאטשט.

כיוויל, ער זאל שוין גיכער שטארבן,
כיקאן ניט זען, ווי כעוורע-לייט —
שטעקנס ווארפן אים און טרעפן,
און ס'רינט אים פלוט פון מויל, פון זייט.

כיוויל, ער זאל שוין גיכער שטארבן,
ר'לויפט אין פעלד, מיר לויפן נאך. —
דאס פעלד האט רו דעם הונט געגעבן...
און צעפליט מיט ווייץ דערנאך.

און נאכן בליען גייט דאס שניידן! —
נאכן אנהויב גייט דער סאף! —
נאכדעם זייט מען, שניידט מען ווידער...
שלאף-זשע, פריינט, מיט זיסן שלאף!

